

Rahfer: Den Bemærkning af den ærede Taler, der nu satte sig, at Loven i sanitair Henseende skulde være mindre hensigtsmæssig, og at dette navnlig havde sin Grund i den Bestemmelse, ifølge hvilken Beregningen af Beboelsesleilighederne, der ere indrettede i Loftstrummene, ikke skal skee efter Gulvfladen alene, men efter Middeltallet af Gulv- og Loftstradens Quadratinthold, kan jeg ikke tiltræde, og, var den rigtig, vilde den ogsaa ramme Lovens øvrige Bestemmelser, idet der i den ikke er bestemt, hvor stor enhver enkelt Afdeling i Loftstrummene skal være, men kun sat et Minimum for hele den samlede Leilighed. Medens der nu ikke længere sættes en Præmie, for at indrette en Leilighed til Beboelse under 64 Quadratalen, staaer det Enhver frit for at inddele det Rum, en Familie iøvrigt kommer til at beboe, i 4, 5 eller 6 Værelser, ifald man anseer det for tjenligt, og det vil staae aldeles i Samklang dermed, at et Dvistikammer kan gøres større eller mindre, eftersom det maatte ansees for hensigtsmæssigt, uden at den, der udleier det, i mindste Maade kan drage Fordeel deraf. Derved, at det Hele inddeles i smaa Rum, vil Bedkommende ikke opaae den Fordeel, som tidligere har fundet Sted; det store Rum giver ikke den mindre Beskatning, men, hvorfor Bedkommende bliver beskattet i mindre Forhold, det er, naar han gjør det Rum, der udleies, mindre.

Den samme ærede Taler fremsatte fremdeles den Mening, at denne Lov vilde have en stor Betydning for den fattige Klasse her i Hovedstaden, og at den efter den navnlig vilde komme til at boe dyrere. Det forekommer mig imidlertid, at Erfaringen taler derimod; en Leilighed f. Ex. paa 70 Quadratalen er vistnok dyrere end en Beboelsesleilighed paa 64 Quadratalen, men den er kun lidt dyrere i Forhold til den Størrelse, den indtager mere end den mindre, hvoraf efter min Formening fremgaaer, at den Fordeel at være skattefri mindre rammer Eieren end Leieren, thi Eieren udleier de Leiligheder billigere, af hvilke han er skattefri, end de andre.

Det er af den samme Taler tidligere bemærket, at Leiligheder af en betydeligere Stør-

relse være en ganske anderledes Gjenstand for Opmærksomhed end smaa Leiligheder for fattige Folk; men jeg troer, at den daglige Erfaring saa aldeles strider mod denne Paastand, at jeg bør imødegaae den. Enhver, der har haft med det Slags Forhold at bestille, vil lettelig have gjort den Erfaring, at netop Byggeriet af mindre Leiligheder i de senere Aar har været i overordentlig stærkt Tiltagende, og at det udgjør den væsentligste Deel af de nye Byggearbejder, naar man tager Hensyn til Mængden. At dette er saa, er naturligviis ikke, fordi man vilde komme den fattigere Klasse til Hjælp, men fordi det betaler sig godt at bygge saadanne mindre Leiligheder, og fordi den fattigere Klasse er ophørt i den Grad at være den fattige Klasse, som den tidligere har været, fordi den stigende Velstand heelt igjennem gjør, at den ikke længere befinder sig vel i det indskrænkede Rum, den tidligere havde, men trænger til bedre og ordentligere Leiligheder, naturligviis eftersom dens Fortjeneste er. Der er derfor overordentlig stor Efterspørgsel efter saadanne mindre Leiligheder, der ere af noget større Omfang end det, som her er omtalt som Minimum. Jeg troer, at det saaledes vil være indlysende for det ærede Thing, at der paa Grund af den store Efterspørgsel vil være stor Fordeel ved at bygge saadanne mindre Leiligheder, og jeg er aldeles overbevist om, at nærværende Lov ingen Indskyldelse vil have derpaa.

Med Hensyn til § 1 har jeg netop den samme Betænkelighed, som er bleven udtalt af den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts Afd. Valgkreds (Monrab), og jeg vilde have udtalt omtrent det Samme, som han har ytret. Jeg skal derfor, hvis den ærede Rigsdagsmand ikke gjør det, til anden Behandling tillade mig at stille et Endringsforslag i den af ham antydede Retning. Jeg troer heller ikke, at det har været Meningen at give Beskatningen af Tagrum den Udstrækning, som her foreligger; ifølge Loven skal ethvert Rum af Taget sættes i Bygningskat og de øvrige Skatter, som følge deraf, saasnart det er beklædt med Tagpaneel, har fornødent Lys og Luft, og § 70 i Byggeloven er, saaledes